

Cauza C-677/20

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

11 decembrie 2020

Instanța de trimitere:

Bundesarbeitsgericht (Germania)

Data deciziei de trimitere:

18 august 2020

Reclamante:

Industriegewerkschaft Metall (IG Metall)

ver.di – Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft (ver.di – Uniunea Sindicală din domeniul Serviciilor)

Alte părți implicate:

SAP SE

SE-Betriebsrat der SAP SE (Comitetul de întreprindere SE al SAP SE)

BUNDESARBEITSGERICHT (Curtea Federală pentru Litigii de Muncă)

[*omissis*]

ORDONANȚĂ

[*omissis*]

În procedura decizională cu părțile interesate:

1. Industriegewerkschaft Metall, [*omissis*]

[*omissis*] Frankfurt am Main,

– reclamantă, apelantă și recurentă în cadrul recursului în interesul legii –

2. ver.di – Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft, [omissis] Berlin,
– reclamantă, apelantă și recurentă în cadrul recursului în interesul legii –
3. SAP SE, [omissis] Walldorf,
[omissis]
4. Comitetul de întreprindere SE al SAP SE, Walldorf,
[omissis] **[OR 2]**
5. Konzernbetriebsrat der SAP SE (Comitetul de întreprindere al grupului al SAP SE), [omissis]Walldorf,
[omissis]
6. Deutscher Bankangestellten-Verband (Uniunea germană a personalului bancar) e. V., [omissis] Düsseldorf,
7. Christliche Gewerkschaft Metall (Sindicatul creștin din domeniul metalurgiei) (CGM), [omissis] Stuttgart,
- 8) Verband angestellter Akademiker und leitender Angestellter der chemischen Industrie (Uniunea personalului universitar și a personalului de conducere din industria chimică) e. V., [omissis]

[omissis] Köln,

Camera întâi a Bundesarbeitsgericht (Tribunalul Federal pentru Litigii de Muncă) a hotărât:

I. Sesizează Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 TFUE, cu următoarea întrebare preliminară:

Articolul 21 alineatul (6) din Gesetz über die Beteiligung der Arbeitnehmer in einer Europäischen Gesellschaft (Legea privind participarea lucrătorilor la o societate europeană), din care rezultă că, în cazul constituirii prin transformare a unei SE [societăți europene] stabilite în Germania, pentru o anumită parte a membrilor consiliului de supraveghere al lucrătorilor trebuie să se asigure o procedură de selecție distinctă pentru candidații propuși de sindicate, este compatibil cu articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2001/86/CE a Consiliului din 8 octombrie 2001 de completare a statutului societății europene în ceea ce privește participarea lucrătorilor?

II. Suspendă procedura de recurs până la pronunțarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la cererea de decizie preliminară. **[OR 3]**

Motive

A. Obiectul procedurii principale

În măsura în care prezintă relevanță pentru procedura preliminară, părțile sunt în dezacord cu privire la validitatea dispozițiilor cuprinse într-un acord încheiat între angajator și grupul special de negociere privind participarea lucrătorilor la o societate europeană (Societas Europaea) (denumit în continuare „acordul de participare”) în sensul articolului 21 din Gesetz über die Beteiligung der Arbeitnehmer in einer Europäischen Gesellschaft [Legea privind participarea lucrătorilor în cadrul unei societăți europene (SE-Beteiligungsgesetz), denumită în continuare „SEBG”].

Angajatorul (a treia parte la procedură) este o SE cu sistem dualist. În cadrul acestuia sunt constituite un comitet de întreprindere al SE (a patra parte la procedură) și un comitet de întreprindere al grupului (a cincea parte la procedură). Reclamantele sunt două sindicate reprezentate în întreprinderea angajatorului. La procedură participă și alte sindicate reprezentate în cadrul angajatorului sau al grupului acestuia (părțile a șasea, a șaptea și a opta la procedură).

Angajatorul avea inițial forma juridică a unei societăți pe acțiuni de drept german. În temeiul articolului 7 alineatul (1) prima teză punctul 2 din Gesetz über die Mitbestimmung der Arbeitnehmer [Legea privind codecizia lucrătorilor (Mitbestimmungsgesetz), denumită în continuare „MitbestG”], la angajator exista un consiliu de supraveghere compus din opt membri care reprezentau acționarii și din opt membri care reprezentau lucrătorii. Potrivit articolului 7 alineatul (2) punctul 2 din MitbestG, printre membrii consiliului de supraveghere care reprezentau lucrătorii se găseau șase lucrători ai întreprinderii și doi reprezentanți ai sindicatelor. Cei doi reprezentanți ai sindicatelor erau persoane propuse, în temeiul articolului 16 alineatul (2) din MitbestG, de sindicate reprezentate în cadrul grupului angajatorului și alese într-un tur de scrutin separat de alegerile desfășurate pentru ceilalți șase membri ai consiliului de supraveghere al lucrătorilor.

În anul 2014, angajatorul a fost transformat într-o SE. De atunci, acesta dispune de un consiliu de supraveghere compus din 18 membri. În temeiul acordului de participare încheiat la 10 martie [OR 4] 2014 între angajator și grupul special de negociere, nouă membri ai acestui consiliu de supraveghere sunt reprezentanți ai lucrătorilor. Acordul de participare precizează modalitățile de determinare a acestora. Potrivit punctului 3.1 din partea a II-a a acordului de participare, pot fi propuși și desemnați ca reprezentanți ai lucrătorilor în consiliul de supraveghere numai lucrători ai SAP sau reprezentanți ai sindicatelor reprezentate în cadrul grupului SAP. În această privință, în temeiul punctului 3.3 din partea a II-a din acordul de participare, sindicatele beneficiază de un drept exclusiv de propunere pentru o anumită parte a reprezentanților lucrătorilor din Germania; alegerea de către lucrători a persoanelor propuse de ele are loc într-un tur de scrutin separat.

Acordul de participare conține de asemenea, la punctul 3.4 din partea a II-a a acestuia, norme referitoare la constituirea unui consiliu de supraveghere redus la doisprezece membri. În acest caz, consiliul de supraveghere trebuie să fie compus din șase reprezentanți ai lucrătorilor. Reprezentanții lucrătorilor care corespund primelor patru locuri care revin Germaniei sunt aleși de lucrătorii angajați în Germania. În această privință, sindicatele reprezentate în cadrul grupului angajatorului pot face propuneri de vot pentru o parte din locurile care revin Germaniei; nu există, însă, un tur de scrutin separat pentru persoanele propuse de ele.

Reclamantele au susținut, în cadrul procedurii de decizie pe care au inițiat-o, că normele din acordul de participare referitoare la stabilirea reprezentanților lucrătorilor în cadrul unui consiliu de supraveghere compus din 12 persoane sunt nevalide. Ele apreciază că acestea sunt contrare articolului 21 alineatul (6) din SEBG, în măsura în care nu se acordă sindicatelor un drept exclusiv – cu alte cuvinte, garantat printr-un tur de scrutin separat – de propunere a reprezentanților lucrătorilor în consiliul de supraveghere.

Angajatorul consideră că dreptul de propunere exclusiv al sindicatelor, prevăzut de dispozițiile coroborate ale articolului 7 alineatul (2) și ale articolului 16 alineatul (2) din MitbestG, nu este protejat prin articolul 21 alineatul (6) din SEBG.

Instanțele de grad inferior de jurisdicție au respins cererile reclamantelor. Prin acțiunea introdusă, reclamantele își mențin pretențiile formulate. **[OR 5]**

B. Dreptul național aplicabil

I. MitbestG din 4 mai 1976 (*BGBI. I, p. 1153, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Legea din 24 aprilie 2015 – BGBI. I, p. 642*) prevede, printre altele:

Articolul 7

Compunerea consiliului de supraveghere

(1) Consiliul de supraveghere al unei întreprinderi

1. care are în mod obișnuit sub 10 000 de lucrători, este compus din 6 membri care reprezintă acționarii și din 6 membri care reprezintă lucrătorii;
2. care are în mod obișnuit peste 10 000 de lucrători, dar nu mai mult de 20 000 de lucrători, este compus din 8 membri care reprezintă acționarii și din 8 membri care reprezintă lucrătorii;

3. care are în mod obișnuit peste 20 000 de lucrători, este compus din 10 membri care reprezintă acționarii și din 10 membri care reprezintă lucrătorii.

(2) Membrii consiliului de supraveghere care reprezintă lucrătorii trebuie să cuprindă:

1. în cadrul unui consiliu de supraveghere compus din 6 membri care reprezintă lucrătorii, 4 lucrători ai întreprinderii și 2 reprezentanți ai sindicatelor;
2. în cadrul unui consiliu de supraveghere compus din 8 membri care reprezintă lucrătorii, 6 lucrători ai întreprinderii și 2 reprezentanți ai sindicatelor;
3. în cadrul unui consiliu de supraveghere compus din 10 membri care reprezintă lucrătorii, 7 lucrători ai întreprinderii și 3 reprezentanți ai sindicatelor.

(5) Sindicatele menționate la alineatul (2) trebuie să fie reprezentate în întreprindere însăși sau într-o altă întreprindere ai cărei lucrători participă, în temeiul prezentei legi, la alegerea membrilor consiliului de supraveghere al întreprinderii. **[OR 6]**

Articolul 16

Alegerea reprezentanților sindicatelor în consiliul de supraveghere

(2) Alegerea are loc în urma unor propuneri din partea sindicatelor care sunt reprezentate în cadrul întreprinderii înseși sau în cadrul unei alte întreprinderi ai cărei lucrători participă, în temeiul prezentei legi, la alegerea membrilor consiliului de supraveghere al întreprinderii. [...]"

II. SEBG din 22 decembrie 2004 (*BGBI. I, p. 3675, 3686, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Legea din 20 mai 2020 – BGBI. I, p. 1044*), în versiunea în vigoare la 1 martie 2020, prevede printre altele:

„Articolul 2

Definiții

(8) „participarea lucrătorilor salariați” desemnează orice procedură – inclusiv informarea, consultarea și codecizia – prin intermediul căreia reprezentanții lucrătorilor salariați pot să exercite o influență asupra deciziilor ce urmează a fi luate în cadrul societății.

[...]

(12) Codecizia înseamnă exercitarea influenței lucrătorilor salariați asupra desfășurării activității unei societăți prin:

1. exercitarea dreptului de a alege sau de a desemna o parte dintre membrii organului de supraveghere sau de administrare al societății sau
2. exercitarea dreptului de a recomanda sau de a respinge desemnarea unei părți sau a tuturor membrilor organului de supraveghere sau de administrare al societății.

Articolul 21

Conținutul acordului

(1) Acordul scris dintre personalul de conducere și grupul special de negociere stabilește, fără a aduce atingere autonomiei părților și sub rezerva alineatului 6: **[OR 7]**

(3) În cazul în care între părți este încheiat un acord de codecizie, trebuie să se precizeze conținutul acestuia. În special, trebuie să se convină:

1. numărul membrilor organului de supraveghere sau de administrare al SE, care pot alege sau desemna lucrătorii ori pot recomanda sau respinge desemnarea acestora;
2. procedura potrivit căreia lucrătorii aleg sau desemnează acești membri sau pot recomanda sau respinge desemnarea acestora și
3. drepturile acestor membri.

(6) Fără a aduce atingere raportului prezentei legi cu alte regimuri de codecizie a lucrătorilor în întreprindere, în cazul unei SE constituite prin transformare, acordul prevede, pentru toate elementele de implicare a lucrătorilor, un nivel cel puțin echivalent cu cel existent în societatea ce urmează a fi transformată în SE. *[omissis]*”.

C. Dispoziții relevante de drept al Uniunii

Articolul 4 din Directiva 2001/86/CE a Consiliului din 8 octombrie 2001 de completare a statutului societății europene în ceea ce privește implicarea lucrătorilor *[omissis]* prevede, printre altele:

„Conținutul acordului

(1) Organele competente ale societăților participante și grupul special de negociere poartă negocieri în spirit de cooperare, pentru a ajunge la un acord cu privire la modalitățile prin care lucrătorii să fie implicați în activitatea SE.

(2) Fără a aduce atingere autonomiei părților și sub rezerva alineatului (4), acordul menționat la alineatul (1), încheiat între organele competente ale societăților participante și grupul special de negociere, stabilește: **[OR 8]**

(4) Fără a aduce atingere articolului 13 alineatul (3) litera (a), în cazul unei SE constituite prin transformare, acordul prevede, pentru toate elementele de implicare a lucrătorilor, un nivel cel puțin echivalent cu cel existent în societatea ce urmează a fi transformată în SE.”

D. Relevanța întrebării preliminare pentru soluționarea litigiului și explicarea acesteia

Soluționarea litigiului depinde de aspectul dacă cerințele care decurg din articolul 21 alineatul (6) din SEBG privind organizarea unui acord de participare referitor la codecizia lucrătorilor cu ocazia constituirii unei SE prin transformarea unei societăți pe acțiuni de drept german sunt compatibile cu articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2001/86/CE.

Numai în temeiul dreptului național, cererea reclamantelor având ca obiect constatarea – în măsura în care prezintă interes în speță – nevalidității dispozițiilor privind desemnarea reprezentanților lucrătorilor în cadrul unui consiliu de supraveghere compus din 12 membri, prevăzute de acordul de participare din 10 martie 2014, ar fi admisă.

1. Cererea este admisibilă.

[omissis] **[OR 9]** [omissis]

2. Cererea ar fi de asemenea întemeiată. Dispozițiile acordului de participare a angajatorului din 10 martie 2014 privind desemnarea reprezentanților lucrătorilor în cadrul unui consiliu de supraveghere compus din 12 membri ar fi nevalide. Acestea ar încălca articolul 21 alineatul (6) din SEBG.

a) În principiu, potrivit articolului 21 alineatul (1) din SEBG, părțile la un acord de participare pot organiza în mod autonom procedura de implicare a lucrătorilor în sensul articolului 2 alineatul (8) din SEBG. Acest lucru le permite să adopte reglementări adaptate în mod specific necesităților SE preconizate și, pe lângă utilizarea unor sisteme de implicare care s-au dovedit a fi eficiente, să dezvolte de asemenea forme mixte sau concepte sau proceduri noi. Se urmărește astfel să se garanteze un echilibru rațional al situațiilor juridice existente în

diferitele state membre, asigurând în același timp o adaptare corespunzătoare la necesitățile și structurile SE care urmează să fie creată [omissis].

b) Autonomia recunoscută părților la un acord de participare este însă supusă, în temeiul articolului 21 alineatul (1) din SEBG, rezervei exprese prevăzute la alineatul (6) al acestui articol. Potrivit acestei dispoziții, la înființarea **[OR 10]** unei SE prin transformarea unei societăți pe acțiuni, acordul trebuie să prevadă, pentru toate elementele de implicare a lucrătorilor, un nivel cel puțin echivalent cu cel existent în societatea ce urmează a fi transformată în SE [articolul 27 alineatul (6) prima teză din SEBG]. Astfel, legea limitează autonomia de negociere a părților, la crearea unei SE prin transformarea unei societăți pe acțiuni, în favoarea unei protecții mai riguroase a drepturilor anterioare [omissis].

c) Potrivit metodelor de interpretare relevante pentru dreptul național, articolul 21 alineatul (6) prima teză din SEBG impune, ceea ce este de natură să convingă instanța de trimitere, ca, cu ocazia constituirii unei SE prin transformare, părțile la acordul de participare să se asigure, în cadrul acestuia, că elementele unei proceduri de participare a lucrătorilor, în sensul articolului 2 alineatul (8) din SEBC, care definesc influența lucrătorilor asupra luării deciziei în cadrul societății, sunt menținute într-o măsură echivalentă și în cadrul SE care urmează să fie constituită. Aceste elemente trebuie, mai întâi, să fie stabilite – în funcție de procedurile de implicare a lucrătorilor în sensul articolului 2 alineatul (8) din SEBC, deja existente în cadrul societății pe acțiuni care urmează să fie transformată – în temeiul dreptului național aplicabil în acest scop. Elementele care definesc influența lucrătorilor asupra luării deciziilor în cadrul societății trebuie să fie asigurate, în aceeași măsură, și în SE. În această privință, este necesar să se țină seama de faptul că articolul 21 alineatul (6) prima teză din SEBG nu impune menținerea integrală a procedurilor și a stării de drept existente în societatea care urmează a fi transformată. Elementele de procedură care definesc influența reprezentanților lucrătorilor în societatea care urmează a fi transformată trebuie, așadar, să fie asigurate într-o măsură echivalentă din punct de vedere calitativ în acordul de participare aplicabil SE.

d) Prin urmare, normele privind stabilirea reprezentanților lucrătorilor în cadrul unui consiliu de supraveghere compus din 12 membri, care figurează în acordul de participare al angajatorului, nu ar fi compatibile cu cerințele articolului 21 alineatul (6) din SEBG. **[OR 11]**

aa) Printre elementele de procedură care definesc influența reprezentanților lucrătorilor în procesul de codecizie al întreprinderii al unei societăți pe acțiuni de drept german, cogestionate în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) prima teză punctul 2 coroborat cu alineatul (2) punctul 2 din MitbestG, se numără și procedura electorală separată prevăzută la articolul 16 din MitbestG în ceea ce privește reprezentanții lucrătorilor propuși de sindicate în cadrul consiliului de supraveghere.

(1) Potrivit articolului 7 alineatul (2) punctul 2 din MitbestG, în cazul unui consiliu de supraveghere compus din opt membri reprezentanți ai acționarilor și din opt membri reprezentanți ai lucrătorilor, membrii consiliului de supraveghere reprezentanți ai lucrătorilor trebuie să includă șase lucrători ai întreprinderii și doi reprezentanți ai sindicatelor. Alegerea reprezentanților sindicatelor se desfășoară într-un tur de scrutin separat de alegerea celorlalți membri ai consiliului de supraveghere reprezentanți ai lucrătorilor, în urma unor propuneri de vot din partea sindicatelor care sunt reprezentate în întreprindere sau într-o altă întreprindere ai cărei lucrători salariați participă la alegeri [articolul 16 alineatul (2) prima teză din MitbestG]. În timp ce ceilalți membri ai consiliului de supraveghere reprezentanți ai lucrătorilor trebuie să fie angajați în cadrul întreprinderii sau în cadrul unei întreprinderi care aparține grupului acesteia, sindicatele au dreptul de a propune pentru a fi alese persoane din exterior; acestea nu trebuie să fie nici membri ai sindicatului care le propune, nici angajați în cadrul acestuia.

(2) Dreptul sindicatelor, prevăzut în Legea privind codecizia lucrătorilor salariați, garantat printr-o procedură electorală distinctă, de a propune persoane pentru o anumită parte a membrilor consiliului de supraveghere al lucrătorilor, se întemeiază pe recunoașterea de către legiuitorul german a faptului că participarea reprezentanților lucrătorilor propuși de sindicate constituie un element important al formării opiniilor în cadrul consiliului de supraveghere tocmai din cauza independenței acestora [omissis]. De la intrarea sa în vigoare la 1 iulie 1976, legea, fără modificări, a plecat de la premisa că o participare, egală ca drepturi și mai ales ca importanță, a acționarilor și a lucrătorilor în cadrul consiliilor de supraveghere ale întreprinderilor presupune în mod necesar, din partea lucrătorilor, participarea unor reprezentanți ai personalului lucrătorilor organizați la nivelul mai multor întreprinderi, așadar ai sindicatelor reprezentate în cadrul întreprinderii sau al grupului [omissis]. Astfel, o limitare exclusivă a eventualilor [OR 12] reprezentanți ai lucrătorilor la persoanele membre ale asociației de întreprinderi nu este în interesul lucrătorilor înșiși [omissis]. Potrivit dispozițiilor legale, reprezentanții lucrătorilor propuși de sindicate în cadrul consiliului de supraveghere – a căror reprezentare este legitimată prin alegerea lucrătorilor – au o funcție de consolidare a codeciziei lucrătorilor. Astfel, ar trebui să se garanteze faptul că banca lucrătorilor din consiliul de supraveghere este ocupată de persoane care dispun de un nivel ridicat de familiaritate cu condițiile și cu necesitățile întreprinderii, fiind în același timp disponibilă o expertiză externă [omissis].

bb) Astfel, dreptul sindicatelor – garantat printr-un tur de scrutin separat – de a prezenta propuneri pentru o anumită parte a membrilor consiliului de supraveghere al lucrătorilor reprezintă un element definitoriu pentru procedura de codecizie a lucrătorilor în cadrul unei societăți pe acțiuni cogestionate în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) prima teză punctul 2 coroborat cu alineatul (2) punctul 2 din MitbestG, care, în cazul transformării într-o SE, trebuie să fie garantat într-un mod echivalent în acordul de participare prevăzut la articolul 21 alineatul (6) din SEBG [omissis] [OR 13] [omissis].

(1) Potrivit acestei din urmă dispoziții, acordul de participare ar trebui să asigure dreptul sindicatelor de a propune persoane pentru o anumită parte a membrilor consiliului de supraveghere al lucrătorilor. Totodată ar fi necesar ca, în privința acestor persoane, să se recurgă la o procedură de selecție distinctă de procesul de stabilire a celorlalți reprezentanți ai lucrătorilor de către lucrători sau de către reprezentanții acestora. Numai în prezența unui drept de numire astfel garantat continuă să existe în aceeași măsură și în SE participarea, egală ca drepturi și ca importanță, a lucrătorilor în consiliul de supraveghere al întreprinderii, urmărită, potrivit concepției legiuitorului german, prin articolul 7 alineatul (1) prima teză punctul 2 coroborat cu alineatul (2) punctul 2 din MitbestG și, astfel, exercitarea influenței lucrătorilor – existentă înainte de transformare – asupra luării deciziilor în societate în sensul articolului 2 alineatul (8) din SEBG cu ocazia codeciziei în sensul articolului 2 alineatul (12) din SEBG.

(2) Garanția prevăzută la articolul 21 alineatul (6) din SEBG ar fi avut efect și în ceea ce privește numărul de reprezentanți ai lucrătorilor propuși de sindicate, care ar trebui aleși printr-un proces de determinare distinct. În temeiul articolului 7 [OR 14] alineatul (2) punctele 1 și 2 din MitbestG, în cazul unui consiliu de supraveghere de doisprezece și de șaisprezece membri al unei societăți pe acțiuni germane, din cei șase, respectiv din cei opt membri ai consiliului de supraveghere al lucrătorilor, doi sunt reprezentanți ai sindicatelor. În cazul unui consiliu de supraveghere compus din douăzeci de membri, din cei zece membri ai consiliului de supraveghere al lucrătorilor, trei sunt reprezentanți ai sindicatelor [articolul 7 alineatul (1) prima teză punctul 3 coroborat cu alineatul (2) punctul 3 din MitbestG]. Această ponderare realizată de legiuitorul german este cea care determină întinderea influenței lucrătorilor asupra luării deciziilor societății, garantată de articolul 21 alineatul (6) din SEBG. Prin urmare, aceasta trebuie să fie asigurată în continuare – atât cât este posibil din punctul de vedere al calculului – în consiliul de supraveghere al SE, proporțional cu numărul de reprezentanți ai lucrătorilor în consiliul de supraveghere care rezultă din dimensiunea consiliului de supraveghere. În cazul unei reduceri a consiliului de supraveghere, precum în cauza principală, de la 16 membri existenți în cadrul societății pe acțiuni la 12 în cadrul SE, părțile la acordul de participare ar fi obligate să acorde sindicatelor un drept de propunere exclusiv, cel puțin pentru un membru al consiliului de supraveghere al lucrătorilor.

(3) Dreptul exclusiv al sindicatelor de a propune candidați, care trebuie garantat în temeiul acordului de participare pentru o anumită parte a membrilor consiliului de supraveghere al lucrătorilor, nu ar trebui să se limiteze la sindicatele germane reprezentate în întreprindere sau în grup. Prin soluția negocierii, părților la acordul de participare li se dă posibilitatea – ținând seama de cerințele articolului 21 alineatul (6) din SEBG – să adopte dispoziții adaptate în mod specific la necesitățile SE preconizate, pentru a permite o adaptare corespunzătoare la structurile acesteia. Printre caracteristicile unei SE se numără participarea lucrătorilor din întreaga Uniune și internaționalizarea reprezentanților lucrătorilor în consiliul de supraveghere care decurge din aceasta. Ar fi contrar acestui obiectiv să fie luate în considerare doar sindicatele germane.

e) Aceste cerințe, care rezultă din articolul 21 alineatul (6) din SEBG, nu sunt îndeplinite de dispozițiile privind consiliul de supraveghere de 12 membri din acordul de participare al angajatorului din 10 martie 2014. Desigur, sindicatele reprezentate în grupul [OR 15] angajatorului pot prezenta propuneri de vot pentru alegerea membrilor consiliului de supraveghere al lucrătorilor. Or, în lipsa unei proceduri de selecție separate pentru aceștia, dispozițiile punctului 3.4 din partea II din acordul de participare nu garantează în mod suficient prezența efectivă a unei persoane propuse de sindicate printre reprezentanții lucrătorilor în consiliul de supraveghere.

II. Cu toate acestea, problema care se ridică, pentru instanța de trimitere, este dacă această interpretare – pe care trebuie să o efectueze – a articolului 21 alineatul (6) din SEBG este compatibilă cu cerințele articolului 4 alineatul (4) din Directiva 2001/86/CE.

Dispoziția de drept al Uniunii prevede că, fără a aduce atingere articolului 13 alineatul (3) litera (a), în cazul unei SE constituite prin transformare, acordul prevede, pentru toate elementele de implicare a lucrătorilor, un nivel cel puțin echivalent cu cel existent în societatea ce urmează a fi transformată în SE. Dacă la baza normei s-ar afla o concepție diferită – care trebuie, eventual, asigurată în aceeași măsură de toate statele membre –, care presupune un nivel de protecție uniform și mai puțin ridicat în întreaga Uniune, instanța de trimitere ar fi obligată să interpreteze articolul 21 alineatul (6) din SEBG în conformitate cu dreptul Uniunii.

Nu se poate aprecia cu certitudinea care se impune unei instanțe de ultim grad de jurisdicție care sunt cerințele care decurg din articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2001/86/CE în ceea ce privește nivelul de protecție care trebuie asigurat în favoarea lucrătorilor prin acordul de participare. Până în prezent, această dispoziție nu a făcut obiectul unei interpretări de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene. De asemenea, aplicarea corectă a dreptului Uniunii nu este evidentă. Prin urmare, revine Curții de Justiție a Uniunii Europene sarcina interpretării care se impune a articolului 4 alineatul (4) din Directiva 2001/86/CE.